

[Bækgaard.]

den udvikling, vort samfund er inde i. Jeg tænker på de mange stærkt trafikerede landeveje, som ved omlægninger o. lign. skiller en landbrugsejendoms jordarealer helt eller delvis fra ejendommens avlsbygninger. I mange tilfælde betyder det for det første en stærk forringelse af brugsværdien, fordi der må ofres mange timer i årets løb med at holde tilbage for trafikken, og for det andet kender jeg mange tilfælde, hvor det har medført, at sådanne brug simpelt hen har måttet give afkald på at have kvæghold, fordi det er uforvarsligt både for dem selv og landevejens trafik at krydse kørebanen med kreaturer. Kvægets gangart og den moderne motortrafiks hastighed passer nu engang ikke sammen. Det er mit indtryk, at der ved vejanlæg o. lign. ofte påføres ejendomsbesiddere ret betydelige økonomiske tab og ulemper, hvis størrelsesorden samfundet ikke helt gør sig klart. Samtidig er det vigtigt at fastslå — og det er vi vist alle enige om — at trafikikkerheden bør være så god som overhovedet muligt. Jeg har nævnt det her, fordi jeg ser det som en af landbrugsministeriets store opgaver fremover, at der etableres et nært samarbejde med f. eks. statens vejdirektorat og de kommunale vejorganisationer, således at der gøres alt muligt for, at der bliver en god jordfordeling langs vore landeveje, især de stærkt motortrafikerede.

Hvad angår de ret udførlige skriftlige bemærkninger til samme lovforslags § 20, kan jeg give tilslutning til de tanker og synspunkter, der her gives udtryk for. Af erfaring fra forholdene hjemme i mit sogn ved jeg, at kirkelige besiddelser kan hindre en naturlig udvikling, og derfor vil det være godt, at der skabes grundlag for, at folkekirken kan erhverve jordarealer andetsteds mod afhændelse af dens nuværende besiddelser. I mit parti er vi da også indforstået med, at størrelsen af de kirkelige jordbesiddelser forbliver nogenlunde uændret.

Jeg skal ikke gøre flere bemærkninger her, men til sidst kun lige understrege noget af det, jeg sagde i april.

Ligesom dengang er det for de uafhængige stadig et spørgsmål, om vi i det hele taget skal have arealgrænser fastsat i selve loven. Vi mener stadig, at lokale nævn vil kunne

administrere og kontrollere, om vor landbrugsstrukturens udvikling kommer til at gå i den rigtige retning.

Jeg vil endvidere gerne efterlyse det af landbrugsministeren bebudede lovforslag om økonomisk støtte til generationsskiftet i landbruget. Efter mit partis opfattelse haster det svært med en stillingtagen her, såfremt landbruget så nogenlunde skal bevare sin nuværende valutaandtjening.

I tilknytning hertil vil jeg igen lige minde om de høje stempelafgifter, vi belaster generationsskiftet med. Det er urimelige afgifter, som med hensyn til uddannelse og etablering stiller landbrugets unge endnu dårligere i forhold til andre unge, end de er stillet i forvejen.

Til lovforslaget om udstykning og sammenlægning af faste ejendomme har jeg ingen bemærkninger, og jeg kan slutte med at udtrykke ønske om og interesse for, at de to lovforslag må være med til at give landbruget en god lovgivning.

Erik Østergaard: De foreliggende lovforslag er jo næsten identiske med dem, der blev fremsat i foråret. De nåede dengang kun gennem første behandling, og jeg skal i denne omgang nøjes med i store træk at henvise til, hvad jeg ved den lejlighed udtalte på mit partis vegne, og kun understrege enkelte punkter.

Vi synes godt om den foreslåede afløsning af jordrenten og kan i hovedsagen gå ind for det, som er foreslået i arbejderboliglovforslaget. Det vil medvirke til at give fastere og stabilere rammer for disse brug — både for brugene og vel også nok for husene, men det har jo særlig betydning for brugene. Undtaget må dog de brug være, der er oprettet på præstegårdsjord, idet kirkerne jo ikke kan være tjent med at tage det 20 pct.s nedslag i indtægterne, som vil komme, hvis alle disse brug stilles lige, som det sker i forslaget. Jeg må derfor henstille til det udvalg, som skal arbejde med sagen, at det for disse brugs vedkommende finder en anden og bedre løsning, sådan at kirkerne kan blive holdt skadesløse.

Angående lovforslag nr. 12 vedrørende statshusmandsloven har jeg kun et par bemærkninger. Da vi i foråret havde dette lovforslag til første behandling, gik jeg stærkt imod, at statens forkøbsret, som